

การบำรุงดูแลรักษา

1. การใส่ปุ๋ย การปลูกสร้างสวนไม้จำปาป่าเพื่อการค้า เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเพื่อให้เจริญเติบโตดี ซึ่งปัจจุบันนิยมใส่ปุ๋ย 15-15-15 โดยใส่ในช่วงต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝนประมาณ 100-400 กรัม/ต้น

2. การปลูกซ่อม ควรเริ่มทำตั้งแต่ปลูกครั้งแรกไปได้ 1-2 เดือน ในปี 2-3 ควรปลูกซ่อมตั้งแต่ต้นฤดูฝน และปลูกซ่อมอีกครั้งก่อนสิ้นฤดูฝน หลังจากปีที่ 3 ไปแล้วไม่ควรปลูกซ่อม เพราะจะทำให้ต้นไม้ที่ปลูกซ่อมเจริญเติบโตไม่ทันต้นอื่น ๆ

3. การกำจัดวัชพืช ควรกระทำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง คือ ช่วงก่อนฤดูฝนและหลังฤดูฝนจนถึงฤดูแล้ง โดยเฉพาะหญ้าคา ควรไถพรวนหรือถางวัชพืชโดยรอบ บริเวณที่ปลูกอาจกระทำโดยใช้เครื่องจักร แรงงานคน หรือใช้สารเคมี

4. การลิดกิ่ง โดยธรรมชาติแล้วไม้จำปาป่าจะเป็นไม้ที่ลิดกิ่งเองโดยธรรมชาติ แต่เพื่อเป็นการช่วยให้การลิดกิ่งสม่ำเสมอ ควรจะช่วยตัดแต่งกิ่งในช่วง 2-3 ปีแรก โดยเริ่มกระทำในปีที่ 2 เพื่อเพิ่มความตรงและปริมาตรของเนื้อไม้ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

โดยตัดแต่งกิ่งก่อนฤดูฝนจะมีผลดีเพราะในฤดูฝนเป็นฤดูที่ต้นไม้กำลังเจริญเติบโต และตั้งแต่ปีที่ 3 ขึ้นไป ควรตัดแต่งกิ่งจนกระทั่งกิ่งสุดท้ายอยู่เหนือระดับไม่น้อยกว่า 5 เมตร จึงปล่อยให้ลิดกิ่งเองตามธรรมชาติ

5. การป้องกันศัตรูแมลงและโรค สำหรับโรคพืชที่เกิดขึ้นกับไม้จำปาป่า จากการสำรวจพบไม้ที่มีอายุ 1-2 ปี จะเกิดโรคเน่าคอดินไม่มากนัก โดยจะพบในสวนของเกษตรกรที่ขาดการบำรุงรักษาและการจัดการที่ดี นอกจากนี้ยังพบหนอนผีเสื้อเจาะลำต้นไม้จำปาป่าแต่ไม่รุนแรงมากนัก สำหรับต้นกล้าที่อายุยังน้อยพบว่ามีโรคเน่าคอดิน ซึ่งสามารถป้องกันได้โดยตากดินแปลงเพาะด้วยแสงแดดอย่างน้อย 10-15 วัน เพื่อทำลายเชื้อโรคในดิน หรือฉีดยาป้องกันและกำจัดเชื้อรา เป็นครั้งคราว 1-2 อาทิตย์/ครั้ง และโรคใบไหม้ ซึ่งจะพบแผลแห้งขนาดใหญ่บริเวณใบหรือขอบใบ ป้องกันและกำจัด โดยใช้ยา benlato, vitavax, saprol หรือ busan ละลาย น้ำสะอาดอัตรา 2-4 ช้อนโต๊ะต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นเมื่อโรค เริ่มเกิดใหม่หรือใช้วิธีป้องกันทุก 1-2 สัปดาห์จนกว่าโรคจะหาย

6. การป้องกันไฟ สำหรับการปลูกเป็นแปลงขนาดใหญ่ ควรหมั่นกำจัดวัชพืชในช่วงฤดูแล้งและอาจตัดถนนให้เหมาะสมสำหรับการนำยานพาหนะเข้าไปปฏิบัติงาน จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับดับไฟให้พร้อม เช่น พลั่ว คราด จอบ และ ถังน้ำ

สำหรับไม้จำปาป่าที่ถูกไฟไหม้ให้รีบตัดออกนำไปใช้ประโยชน์ เพราะอาจเป็นแหล่งในการเกิดโรคและแมลงต่าง ๆ ได้

การใช้ประโยชน์

ไม้จำปาป่า จัดอยู่ในไม้อเนกประสงค์คือใช้ประโยชน์ได้หลากหลายมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาคใต้และของประเทศ เนื่องจากไม้จำปาป่าเป็นไม้ที่โตเร็ว สูงใหญ่ ลำต้นตรง เนื้อไม้คุณภาพดี เนื้อไม้ค่อนข้างละเอียดสม่ำเสมอ เสี้ยนตรง น้ำหนักเบา มีความแข็งแรงปานกลาง ใสอบ ตกแต่งง่าย จึงเหมาะที่จะนำมาทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ ตกแต่งภายใน บุผนัง ทำบานประตู หน้าต่าง ในภาคใต้เกษตรกรยังนิยมนำไม้จำปาป่ามาแปรรูปเป็นไม้ก่อสร้างบ้านเรือน ใช้งานในร่ม เช่น ใช้ทำโครงหลังคาบ้าน กระดานกัน กระดานปูพื้น เป็นต้น สามารถปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ และดอกจำปาป่านั้นสามารถนำมาร้อยมาลัยและใช้ผสมในตำรายาไทยแผนโบราณได้อีกด้วย

สถานที่ติดต่อ

ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน

สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

61 ถ.พหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร 10900

โทร. 0 2579 7725, 0 2561 4292-3 ต่อ 5536

Website : <https://new.forest.go.th/private/>

Facebook : ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน

จำปาป่า

Magnolia champaca (L.)
Baill. ex Pierre var.
champaca

ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน
สำนักส่งเสริมการปลูกป่า
กรมป่าไม้

จำปาป่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Magnolia champaca* (L.) Baill.
ex Pierre var. *champaca*

ชื่อวงศ์ MAGNOLIACEAE

ชื่อพื้นเมือง จำปา (ทั่วไป), จำปาทอง
(นครศรีธรรมราช), จำปาเขา (ตรัง),
จำปาป่า (สุราษฎร์ธานี),
จำปากอ (มลายู-ภาคใต้)

ชื่อทางการค้า : Champak

ลักษณะทั่วไป

เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ไม่ผลัดใบสูง
35-40 เมตร ขึ้นกระจุกกระจายในป่าดิบ ที่ราบและที่
ลาดเชิงเขาสูงไม่เกิน 700 เมตร จากระดับน้ำทะเล

ลำต้น

มีลักษณะเปลือยตรง สูงใหญ่
เปลือกเรียบ สีเทาปนน้ำตาล
หรือสีเทาอมขาว เปลือกใน
สีขาว มีรูระบายอากาศทั่วไป
มักมีรอยตาของกิ่งที่หลุดร่วง
ไปแล้ว เนื้อไม้สีเหลืองหรือน้ำตาลอ่อน เรือนยอดเป็น
พุ่มกลม หรือรูปกรวยคว่ำ

ใบ เป็นใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ แผ่นใบรูปรีแกมขอบขนาน
หรือรูปใบหอก กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 5-20
เซนติเมตร ปลายใบแหลม หรือเรียวแหลม โคนใบ
กลมมนหรือแหลม ก้านใบยาว 2-4 เซนติเมตร ใบแก่
เกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อย ยอดอ่อนและใบอ่อนมีขนสีทอง
ปกคลุมหนาแน่น

ดอก เป็นดอกเดี่ยว สี
เหลืองส้ม มีกลิ่นหอมฉุน
ออกตามซอกใบ มีกลีบ
ดอก 10-15 กลีบ ออกดอก
ระหว่างเดือนเมษายน-
สิงหาคม

ผล

ออกเป็นกลุ่ม ผลย่อย
10-40 ผล แต่ละผล
ค่อนข้างกลมหรือกลมรี
เปลือกผลหนาและแข็งมี
สีเขียว ขรุขระโดยรอบ ใน
หนึ่งผลมี 1-7 เมล็ด เยื่อ
หุ้มเมล็ดสีแดงส้ม ผลแก่สีน้ำตาล แตกด้านข้าง เมล็ดสีดำ
เปลือกหุ้ม เมล็ดแข็ง ออกผลในเดือนมกราคม-มีนาคม

พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูก

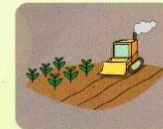
โดยธรรมชาติแล้วไม้จำปาป่าสามารถขึ้นได้ดีใน
ป่าดิบชื้นและป่าดิบแล้งของทุกภาค แต่จะพบมากใน
ท้องที่ภาคใต้บริเวณที่ราบและที่ราบสูงไม่เกิน 700 เมตร
จากระดับน้ำทะเล มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยตั้งแต่ 1,600-
2,000 มิลลิเมตรต่อปี และมีช่วงแล้งไม่ยาวนานเกินไป
สภาพพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังไม่เหมาะสมในการปลูกไม้จำปาป่า
ไม้จำปาป่าเจริญเติบโตได้ดีในดินที่มีลักษณะเป็น
ดินร่วนที่มีหน้าดินลึกและดินร่วนปนทราย ซึ่งจะมีการ
ระบายน้ำและอากาศที่ดี จากการสำรวจแปลงปลูกไม้
จำปาป่าของเกษตรกรและในสภาพธรรมชาติที่ขึ้นปะปน
กับพืชสวนอื่น ๆ เช่น มังคุด เงาะ ลองกอง พบว่าไม้
จำปาป่าที่ปลูกในที่ราบดินดี จะมีอัตราการเจริญเติบโต
ดีกว่าที่ปลูกในพื้นที่ลาดชัน

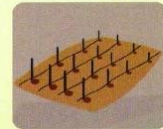
สำหรับในพื้นที่อื่นที่มีสภาพแวดล้อมคล้ายภาคใต้
ก็สามารถปลูกไม้จำปาป่าได้ เช่น พื้นที่ที่ปลูกไม้ยางพารา
ในภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมี
สภาพแวดล้อมคล้ายภาคใต้

การปลูก

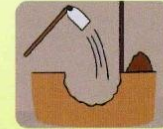
การปลูกไม้จำปาป่า ก่อนปลูกจะขุดหลุม ขนาด
ประมาณ 30x30x30 เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสม
กับกล้าไม้ รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักคลุก
เคล้ากับดินหรืออาจใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ 1 ช้อนโต๊ะ และ
ยาป้องกันแมลง เช่น ฟุราดาน 5-10 กรัม คลุกเคล้า
กับดินและสำหรับกลบหลุมด้วยก็จะทำให้กล้าไม้มี
อัตราการรอดตายสูง และเจริญเติบโตดี สำหรับระยะ
ปลูกไม่แน่นอน แล้วแต่วัตถุประสงค์ของเกษตรกร เช่น
ปลูกในเชิงพาณิชย์ เป็นการปลูกไม้ชนิดเดียว ใช้ระยะ
ปลูก 2x4 และ 4x4 เมตร

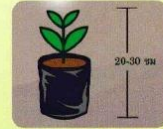
1. โกลบไม้พื้นเดิม

2. ปักหลักหมายระยะปลูก

3. ขุดหลุมปลูก 30x30x30 ซม.

4. กล้าอายุ 4-5 เดือน

5. ถักถุงพลาสติกออก

6. กลบดินรอบต้นให้แน่น
ลึกกว่าระดับดิน 8-10 ซม.